	MATIC HON INFORMATION CENTER	Subject Heading :
Source :	ข่าวสาร	
Date : 12 S.ร. 2560	Page : 3	No :

หากศาลแจ้งไม่เคลียร์ ‘ฉัตรไชย-ปกรณ์’ จะฟ้อง สนช.หรือไม่?

กรอง สถานการณ์

ที่ ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) มีวาระพิจารณาตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณารวบรวมข้อเท็จจริงผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็น กรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ในวันพฤหัสบดีที่ 14 ธ.ค.นี้

เวลานี้ประเด็น 7 เสือ กกต. จากเดิมที่มองข้ามข้อดีกันไปแล้วว่าใครจะเป็น แคนดิเดตชิงเก้าอี้ประธาน กกต. ระหว่างว่าที่ กกต. จากสองปีก คือจากฝ่ายศาลฎีกา ฉัตรไชย จันทร์พรายศรี ผู้พิพากษาศาลฎีกา กับปีกที่มาจากการสรรหา คือ ประชา เจริญ อติครองปลัดมทท. หรือจะเป็น สุภากร ตันทีสิทธิ์ เลขานุการ กสทช. สอดแทรกขึ้นมา

มาตอนนี้หน้าหนักของจังหวัดระยอง 7 เสือ กกต. หันทิศลับมุมใหม่ กลายเป็นว่าดีไม่ดี 2 ว่าที่ กกต. จากศาลฎีกา คือ ฉัตรไชย และปกรณ์ มหรรณพ ผู้พิพากษาศาลฎีกา ทำท่าจะเจอซากหมาหมาไปไม่ถึงห้องทำงาน กกต. ที่ศูนย์ราชการฯ ถนนแจ้งวัฒนะก็เป็นได้

หลังที่สมชัย ศรีสุทธิยากร กรรมการการเลือกตั้ง ออกมาเปิดเผยข้อมูลเรื่องผลการประชุมใหญ่ศาลฎีกาที่เลือกฉัตรไชยและปกรณ์ อาจไม่ได้ทำตาม พ.ร.บ. ว่าด้วย กกต. ที่กำหนดให้ในการสรรหาหรือคัดเลือกต้องใช้วิธีการลงคะแนนโดยเปิดเผย

แม้ต่อมามีแหล่งข่าวจากศาลฎีกาออกมาระบุว่า การเลือกของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาทำถูกต้องแล้ว เพราะการที่ผู้ลงมติลงคะแนนแล้วนำบัตรไปหย่อนในตู้ที่ประชุม ซึ่งผู้พิพากษาทุกคนมองเห็นได้ จึงถือเป็นการเลือกโดยเปิดเผย

แต่ สมชัย ก็ยังออกมาแย้งแบบละเอียดผ่านเฟซบุ๊กส่วนตัวเมื่อ 11 ธ.ค. ก่อนหน้าที่จะมีการประชุม กกต. ในวันอังคารที่ 12 ธ.ค. ซึ่งมีข่าวว่าเขาจะเสนอให้ประธาน กกต. ทำ

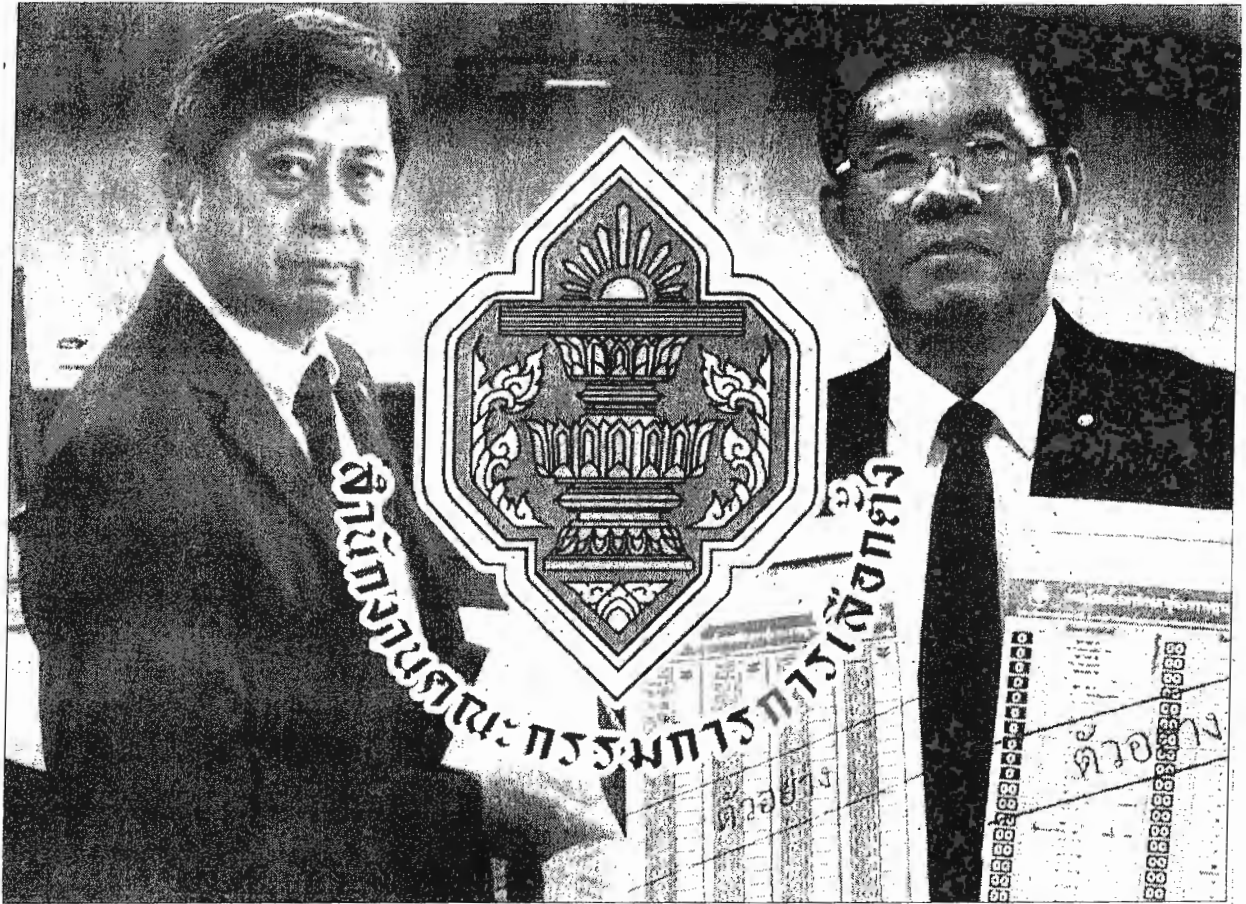
หนังสือทักท้วงไปยังศาลฎีกาว่า กระบวนการดังกล่าวไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

“อะไรเกิดขึ้นในการประชุมคัดเลือก กกต. ในที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา การประชุมครั้งแรก วันที่ 17 พ.ย. 2560

1. การเลือกตั้งเป็นการลงคะแนนด้วยบัตร โดยในขั้นแรกบัตรที่เตรียมการมามีการใส่หมายเลขของบัตร ซึ่งสามารถไปตรวจเช็คภายหลังได้ว่า บัตรนี้เป็นของใคร ลงคะแนนให้แก่ใคร
2. มีการอภิปรายว่า การลงคะแนนดังกล่าวจะไม่เป็นความลับ เนื่องจากสามารถตรวจสอบได้ว่าใครลงคะแนนให้ใคร จนกระทั่งต้องให้รองประธานศาลฎีกาจำนวน 6 ท่านไปประชุมกันหลังบัลลังก์ ไปหาข้อสรุปว่าสมควรใช้บัตรแบบใด โดยตามข้อบังคับการประชุมของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ว่าหากเกิดปัญหาในการประชุมให้รองประธานศาลฎีกาไปประชุมปรึกษาหารือเพื่อหาข้อยุติ ซึ่งผลการปรึกษาหารือเสียงข้างมากเห็นชอบให้เอาหมายเลขกำกับบัตรลงคะแนนออก จึงให้มีการจัดพิมพ์บัตรใหม่ที่มีเพียงหมายเลขของผู้สมัครขึ้นใหม่ และใช้เป็นบัตรลงคะแนน
3. การลงคะแนนให้การคัดเลือก กกต. ครั้งแรก จึงเป็นการที่ผู้พิพากษาแต่ละคน ทำเครื่องหมายลงในบัตรลงคะแนนที่ไม่มีหมายเลขบัตรกำกับ และนำบัตรลงคะแนนดังกล่าวไปหย่อนในหีบบัตร และมีการนับคะแนนหลังจากการลงคะแนนสิ้นสุดลง

การประชุมครั้งที่สอง วันที่ 6 ธันวาคม 2560

1. มีการแก้ไขข้อบังคับการประชุมว่า หากมีปัญหาในการประชุม แทนที่จะให้รองประธานศาลฎีกาเป็นผู้วินิจฉัย ให้ใช้มติจากที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาแทน
2. เมื่อมีการทักท้วงว่าสมควรใช้บัตรเลือกตั้งที่มีหมายเลขกำกับ เพื่อให้เป็นการลงคะแนนแบบเปิดเผย จึงมีการขอมติจากที่ประชุมใหญ่ว่าสมควรใช้บัตรเลือกตั้งแบบใดจึงถือเป็นการลงคะแนนแบบเปิดเผย ที่ประชุมใหญ่มีมติ 86:77 ให้ใช้บัตรเลือกตั้งเหมือนกับการประชุมครั้งแรก คือใช้บัตรเลือกตั้งที่ไม่มีหมายเลขกำกับบัตร ที่ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าใครลงคะแนนให้แก่ใคร
3. การลงคะแนนในการคัดเลือก กกต. ครั้งที่สอง จึงเป็นการที่ผู้พิพากษาแต่ละคนทำเครื่องหมายลงในบัตรลงคะแนน

ที่ไม่มีหมายเลขกำกับ เช่นเดียวกับการลงคะแนนครั้งที่ 1 ทั้งหมดนี้คือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ซึ่งประธาน กกต. ในฐานะผู้รักษาการตาม พ.ร.ป.กกต. จะต้องเป็นผู้วินิจฉัย” (สมชัย ศรีสุทธิยากร)

ขณะเดียวกันเมื่อเช็คความเคลื่อนไหวไปยังศาลฎีกาว่าจะเอาอย่างไรกับเรื่องนี้ พบว่ายังนิ่งอยู่เพราะติดวันหยุดยาว 3 วัน 9-11 ธ.ค. ผนวกกับด้วยลักษณะของศาลยุติธรรมที่ไม่ต้องการไปเกี่ยวข้องกับการเมือง จึงทำให้ศาลฎีกายังไม่ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะเรื่องที่จะให้เรียกประชุมด่วนเพื่อทบทวนมติการเลือก ฉัตรไชย-ปกรณ์ พบว่าคนในศาลประเมินว่าคงทำได้ยาก เพราะติดปัญหาเรื่องข้อจำกัดทางเวลาที่ต้องส่งชื่อไปให้ สนช. ในวันอังคารที่ 12 ธ.ค. ตามขั้นตอนทางกฎหมาย การจะให้ศาลฎีกาทบทวนมติจึงทำได้ยาก เพราะหากเข้าไปกว่านี้จะมีปัญหาทางข้อกฎหมายตามมา อีกทั้งเรื่องนี้ได้ข้อยุติไปแล้วในที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

อย่างไรก็ตาม เรื่องดังกล่าวต้องแยกแยะด้วยความดีของศาลฎีกาที่เลือก ฉัตรไชย-ปกรณ์ ไม่ว่าสุดท้ายอนาคตจะเกิด

อะไรขึ้นก็ไม่เกี่ยวข้องกับ ฉัตรไชย-ปกรณ์ เพราะทั้งสองคนไม่ได้ร่วมโหวตด้วยในที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาตอนที่ลงมติเลือกแต่ละคน การที่ทั้งสองคนได้รับเลือกให้ถูกเสนอชื่อเป็น กกต. ก็มาจากมติเสียงส่วนใหญ่ เพียงแต่ขั้นตอนกำลังถูกทักท้วงว่าอาจไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

จุดสำคัญของเรื่องนี้หากไม่มีสถานการณ์แทรกซ้อนกลางทาง ไม่มีการทบทวนอะไร ไม่มีการถอนตัวใดๆ ก็อยู่ที่การชี้แจงของศาลฎีกาต่อ กมธ.ตรวจสอบประวัติผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็น กกต. ของ สนช. ว่าจะทำได้แค่ไหน

เพราะทุกคำชี้แจง กมธ.จะนำไปเสนอไว้ในรายงาน “ลับ” เพื่อเสนอต่อที่ประชุม สนช. ตอนโหวต เห็นชอบ-ไม่เห็นชอบ รายชื่อ กกต. ซึ่งหากตัวแทนศาลฎีกาชี้แจงได้หมดทุกประเด็น เคลียร์ทุกข้อสงสัย ก็เชื่อได้ว่า สนช. ก็อาจโหวตเห็นชอบชื่อของ ฉัตรไชย-ปกรณ์ แบบไม่มีปัญหา

กลับกันหากตัวแทนศาลฎีกาแจงไม่ได้ในบางประเด็น จุดนี้ก็ก็น่าเป็นห่วงพอสมควรว่า สุดท้ายเรื่องนี้จะต้องมีบางคนผิดหวัง?

MiC MATICHON INFORMATION CENTER		Subject Heading :
Source :	ไทยโพสต์	
Date : 112 S.ศ. 2560	Page : 4	No :

ประวัติความเป็นมาของ ป.วิ อาญา มาตรา 133 ทวิ ...สาเหตุและปัญหาของการร่วมสอบสวน

Uระเด็นปัญหาของการสอบสวนเป็นเรื่องที่ถกเถียงกันมาอย่างยาวนานว่าควรจะทำอย่างไรให้การสอบสวนเป็นไปได้อย่างต่อเนื่อง รวดเร็ว และเป็นธรรม แต่ข้อจำกัดของการสอบสวนเองก็มีปัญหามากมายเช่นกัน ประเด็นร้อนแรงในขณะนี้คงไม่พ้นเรื่องการให้มีบุคคลฝ่ายที่สามมาร่วมการสอบสวน การร่วมการสอบสวนหรือการถามปากคำนั้นมีมาแต่อดีต ซึ่งเดิมตาม ป. วิ อาญา มาตรา 133 ทวิ ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 20) พ.ศ.2542 กำหนดไว้ว่า

“มาตรา 133 ทวิ ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สามปีขึ้นไป หรือในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่ถึงสามปีและผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กหรือชราหรือในคดีทำร้ายร่างกายเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี การถามปากคำเด็กไว้ในฐานะเป็นผู้เสียหายหรือพยาน ให้แยกกระทำเป็นส่วนสัดส่วนในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการเข้าร่วมในการถามปากคำนั้นด้วย

ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะต้องแจ้งให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการหรือนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ หรือพนักงานอัยการที่เข้าร่วมในการถามปากคำอาจถูกผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กตั้งรังเกียจได้ หากมีการนี้ดังกล่าวให้เปลี่ยนตัวผู้นั้น

ภายใต้บังคับแห่งมาตรา 139 การถามปากคำเด็กตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนจัดให้มีการบันทึกภาพและเสียงการถามปากคำดังกล่าว ซึ่งสามารถนำออกถ่ายทอดได้อย่างต่อเนื่องไว้เป็นพยาน...”

โดยเหตุผลในการกำหนดเช่นนี้ปรากฏตาม พ.ร.บ.ฉบับดังกล่าวไว้ว่า

“เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันการถามปากคำเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีในฐานะเป็นผู้เสียหายหรือพยานในชั้นสอบสวน และการสืบพยาน บุคคลซึ่งเป็นเด็กในชั้นศาลนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดวิธีปฏิบัติไว้เช่นเดียวกับกรณีของผู้ใหญ่ โดยในชั้นสอบสวน พนักงานสอบสวนยังมีความชำนาญในด้านจิตวิทยาเด็กไม่เพียงพอรวมทั้งมีคำวินิจฉัยถึงสภาพร่างกายและจิตใจของเด็กที่อ่อนแอเท่าที่ควรและการใช้ภาษากับเด็กยังไม่เหมาะสม อันเป็นเหตุให้การถามปากคำเด็กส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของเด็กและส่งผลให้การสอบสวนคลาดเคลื่อน ส่วนการสืบพยานในชั้นศาลนั้น นอกจากเด็กจะต้องเผชิญหน้ากับจำเลยในท้องพิจารณาและตอบคำถามซ้ำกับในชั้นสอบสวนเสมือนหนึ่งต้องตกเป็นเหยื่อซ้ำอีกครั้งหนึ่งแล้ว คำถามที่ใช้ถามเด็กก็อาจเป็นคำถามที่ตอกย้ำจิตใจของเด็กซึ่งบอบช้ำให้เลวร้ายยิ่งขึ้น และยังส่งผลให้ข้อเท็จจริงที่ได้จากการสืบพยานคลาดเคลื่อนอีกเช่นกัน นอกจากนั้นในการจัดบันทึกคำร้องทุกข์ การขึ้นสูตรพลิกศพ การไต่สวนมูลฟ้อง และการพิจารณาคดีที่เกี่ยวกับเด็กก็อาจจะเกิดผลในลักษณะทำนองเดียวกันได้ ฉะนั้น สมควรแก้ไข

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในเรื่องดังกล่าวให้ มีกระบวนการถามปากคำและสืบพยานสำหรับเด็กเป็นพิเศษ เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับมาตรฐานตามข้อ 12 แห่งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ.1989 และบทบัญญัติในมาตรา 4 และมาตรา 53 วรรคหนึ่งของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และโดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงเหตุและวิธีการเกี่ยวกับการสืบพยานไว้ก่อนการฟ้องคดีต่อศาล และสมควรให้นำวิธีสืบพยานสำหรับเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีในชั้นศาลไปใช้กับการสืบพยานไว้ก่อนการฟ้องคดีต่อศาลด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ในขณะที่ประกาศใช้ พ.ร.บ.ฉบับดังกล่าวนี้ เกิดปัญหาตามมามากมาย ทำให้การสอบสวนล่าช้าไปอีก จึงได้ตราพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2550 อีกครั้งเป็น

“มาตรา 133 ทวิ ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายอันมิใช่ความผิดที่เกิดจากการข่มขืนต่อสู ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ ความผิดฐานกรรโชก ชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการค้าประเวณี ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ หรือคดีความผิดอื่นที่มีอัตราโทษจำคุก ซึ่งผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีร้องขอ การถามปากคำผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ให้พนักงานสอบสวนแยกกระทำเป็นส่วนคดีในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก และให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการร่วมอยู่ด้วยในการถามปากคำเด็กนั้น และในกรณีที่มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์เห็นว่าการถามปากคำเด็กคนใดหรือคำถามใด อาจจะมีผลกระทบต่อจิตใจเด็กอย่างรุนแรง ให้พนักงานสอบสวนถามผ่านนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์เป็นการเฉพาะตามประเด็นคำถามของพนักงานสอบสวน โดยมีให้เด็กได้ยื่นคำถามของพนักงานสอบสวนและห้ามมิให้ถามเด็กซ้ำซ้อนหลายครั้งโดยไม่มีเหตุอันสมควร

ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะต้องแจ้งให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการทราบ รวมทั้งแจ้งให้ผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กทราบถึงสิทธิตามวรรคหนึ่งด้วย”

โดยมีเหตุผลว่า : “เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้กำหนดวิธีปฏิบัติในการถามปากคำ การสืบพยาน และการชี้ตัวผู้ต้องหาของผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี รวมถึงการสอบสวนผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ต้องมีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอ และพนักงานอัยการอยู่ร่วมด้วย โดยมุ่งหมายมิให้เด็กได้รับผลกระทบทั้งทางร่างกายและสภาวะทางจิตใจจากกระบวนการยุติธรรม แต่เนื่องจากการที่ได้จำกัดประเภทคดีที่มีความจำเป็นต้องใช้วิธีการพิเศษอย่างแท้จริงไว้ จึงทำให้การดำเนินคดีบางประเภทเป็นไปด้วยความล่าช้าโดยไม่จำเป็น ประกอบกับการถามปากคำมีความซ้ำซ้อนในแต่ละขั้นตอน ทำให้ผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กได้รับผลกระทบจากกระบวนการยุติธรรมเกินสมควร ดังนั้น เพื่อให้การใช้บังคับกฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ดังนั้น หากเปรียบเทียบกันจะเห็นได้ว่า **วิ อาญา 133 ทวิ (เดิม 2542)** ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สามปีขึ้นไป หรือในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่ถึงสามปีและผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กร้องขอหรือในคดีทำร้ายร่างกายเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี การถามปากคำเด็กไว้ในฐานะเป็นผู้เสียหายหรือพยาน **วิ อาญา 133 ทวิ (ปัจจุบัน 2550)** ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายอันมิใช่ความผิดที่เกิดจากการข่มขืนต่อสูั ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ ความผิดฐานกรรโชก ซึ่งทรัพย์และปล้นทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการ

ป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

เหตุผล **วิ อาญา 133 ทวิ (เดิม 2542)** พนักงานสอบสวนยังมีความชำนาญในด้านจิตวิทยาเด็กไม่เพียงพอ รวมทั้งมิได้คำนึงถึงสภาพร่างกายและจิตใจของเด็กที่อ่อนแอเท่าที่ควรและการใช้ภาษา กับเด็กยังไม่เหมาะสม อันเป็นเหตุให้การถามปากคำเด็กส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของเด็กและส่งผลให้การสอบสวนคลาดเคลื่อน ส่วนการสืบพยานในชั้นศาลนั้น นอกจากเด็กจะต้องเผชิญหน้ากับจำเลยในห้องพิจารณาและตอบคำถามซ้ำกับในชั้นสอบสวนเสมือนหนึ่งต้องตกเป็นเหยื่อซ้ำอีกครั้งหนึ่งแล้ว **วิ อาญา 133 ทวิ (ปัจจุบัน 2550)** แต่เนื่องจากการที่มีได้จำกัดประเภทคดีที่มีความจำเป็นต้องใช้วิธีการพิเศษอย่างแท้จริงไว้ จึงทำให้การดำเนินคดีบางประเภทเป็นไปด้วยความล่าช้าโดยไม่จำเป็น ประกอบกับการถามปากคำมีความซ้ำซ้อนในแต่ละขั้นตอน ทำให้ผู้เสียหายหรือพยานที่เป็นเด็กได้รับผลกระทบจากกระบวนการยุติธรรมเกินสมควร

สำหรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นตาม ป.วิ อาญา มาตรา 133 ทวิเดิม (2542) สามารถดูได้ที่ <http://digi.library.tu.ac.th/thesis/sw/2611/02CHAPTER1.pdf> และ <http://digi.library.tu.ac.th/thesis/sw/2611/01TITLE-TABLES.pdf>

ที่มาภาพ : <https://thamaaya.files.wordpress.com/2017/11/hqdefault.jpg>

ในทางปฏิบัติแล้ว จึงทำให้เกิดปัญหาในทางสอบสวนตามมา เนื่องจากกระบวนการที่ยุงยากซับซ้อน จึงทำให้พนักงานสอบสวนหลายแห่งจึงใช้วิธีเลี่ยงการปฏิบัติ ไม่ยอมรับคำร้องทุกข์ในคดีเด็ก แต่ใช้วิธีให้คู่กรณีตกลงกัน เพื่อที่จะได้ไม่ต้องไปสอบสวนดังกล่าว ส่วนเด็กหรือผู้ปกครองก็ไม่อยากเดินทางไปไกลหรือให้คนรับรู้มากเนื่องจากความอับอาย ก็ยอมใช้วิธีตกลงกับคู่กรณี เราจึงไม่เคยได้สถิติที่แท้จริงเลยว่ามีเด็กเป็นเหยื่อหรือเด็กกระทำความผิดเท่าไร

นอกจากนั้นเมื่อตกลงกันไม่ได้ค่อยรับคำร้องทุกข์ แต่รับไว้แล้วไม่ดำเนินการรื้อย้ายแล้วค่อยส่งมอบให้พนักงานสอบสวนท่านอื่นทำต่อ ก็กลายเป็นภาระของพนักงานสอบสวนท่านที่ต้องมารับคดีต่อ

เราจะเห็นว่าโดยหลักการหรือกฎหมายทางลายลักษณ์อักษร (Law in Book) นั้น แม้ว่าจะบัญญัติไว้ดีเพียงใดก็ตาม แต่หากไม่คำนึงถึงปัญหาในทางปฏิบัติ (Law in Action) บทบัญญัติเหล่านี้ แม้ว่าจะมีเจตนาดีเพียงใดก็ตาม ก็ไม่สามารถนำมาใช้ได้ จนต้องมีการแก้ไขหลักการสอบสวนเพียงไม่กี่ประเภทในปัจจุบัน

เพราะหาก ป. วิ อาญา มาตรา 133 ทวิ (ฉบับปี 2542) สามารถนำมาใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ ก็ควรที่จะขยายไปยังความผิดทุกประเภท ไม่ว่าจะ

เป็นคดีเด็กหรือเยาวชนหรือไม่ก็ตาม แต่ด้วยข้อจำกัดหลายประการ ดังกล่าวข้างต้น จึงต้องจำกัดประเภทของคดีลง

โดยหลักแล้วพื้นฐานของกฎหมายวิธีสบัญญัติทางอาญา มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 2 ประการ (1) คือให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้ (2) คุ้มครองสิทธิของผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม

แต่ที่ผ่านมามีกรณีนี้จะล้มเหลวทั้งสองประการ ซึ่งก็ยังเป็นปัญหาจนกระทั่งปัจจุบัน เวลาผ่านมาสิบปีแล้ว ปัญหาในการสอบสวนหรือถามปากคำเหล่านี้ก็ยังมีอยู่ แสดงว่ากระบวนการในการจัดการแก้ไขปัญหาเหล่านี้แทบไม่ได้เกิดขึ้นเลยในทางปฏิบัติและผลลัพธ์ของกระบวนการในทาง วิ.อาญา ที่แก้ไขแล้ว ก็ไม่เคยส่งผลต่อเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองเด็กได้จริง ดังเช่นที่เราทราบปัญหาที่เกิดขึ้นกันทั่วไปอยู่ในปัจจุบัน

ดังนั้น ป.วิ อาญา มาตรา 133 ทวิ จึงแสดงให้เห็นปัญหาเกี่ยวกับการร่วมกันถามปากคำหรือสอบสวนได้เป็นอย่างดี การกำหนดกระบวนการขั้นตอนการทำงานที่มากเกินไปส่งผลให้ไม่มีใครอยากทำหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน หรือทำแบบเอาตัวรอดทั้งการให้คนอื่น ... และจะนำไปสู่ปัญหาการขาดแคลนพนักงานสอบสวนในที่สุดอย่างเช่นที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

ซึ่งสมควรที่จะแก้ไขอย่างเร่งด่วนก่อนที่จะคิดคำนึงถึงเป้าหมายในทางอุดมคติอื่นใด.

พ.ด.น.อส.เกิดสยาม บุญยะเสนา

<https://thamaaya.wordpress.com>

	Subject Heading :
Source :	ไทยโพสต์
Date : 12 S.A. 256๗	Page : 4
	No :

การเก็บรวบรวมตัวอย่างดีเอ็นเอ (DNA) จากผู้ถูกจับกุมและจำเลยในคดีอาญา

การใช้สารพันธุกรรม หรือ Deoxyribonucleic Acid หรือ DNA เป็นความก้าวหน้าของการระบุตัวบุคคล ในวงการการบังคับใช้กฎหมายเปรียบเทียบกับการระบุตัวบุคคลด้วยภาพถ่ายและลายพิมพ์นิ้วมือ โดยสาร DNA นี้เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษและช่วยปกป้องคนบริสุทธิ์จากการถูกกล่าวหา คำวินิจฉัยหรือตัดสินลงโทษโดยผิดพลาด การจัดเก็บ DNA จะทำการจัดเก็บตามปกติตั้งแต่ขั้นเริ่มเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเช่นเดียวกับภาพถ่ายและลายพิมพ์นิ้วมือ การจัดเก็บ DNA จึงเป็นสิ่งที่จะต้องให้กระทำในลำดับแรกๆ ของคดี

เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างๆ ในประเด็นที่มีความกังวลในเรื่องการจัดเก็บ DNA จากผู้ถูกจับกุมและจำเลยในคดีอาญา กระทรวงยุติธรรมประเทศสหรัฐอเมริกา โดยนาย Eric H. Holder, Jr. อัยการสูงสุดเคยออกหนังสือเวียนที่ให้ความเข้าใจ (Memorandum) เรื่องการจัดเก็บตัวอย่างดีเอ็นเอ (DNA) จากผู้ถูกจับกุมและจำเลยในคดีอาญาในระดับรัฐบาลกลาง (Federation) ถึงหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างๆ ทั่วประเทศ เช่น Federal Bureau of Investigation (FBI), U.S. Marshall, Drug Enforcement Administration ให้เป็นแนวปฏิบัติร่วมกัน

ในกฎหมายของรัฐบาลกลางได้บัญญัติให้มีการจัดเก็บ DNA จากผู้ถูกพิพากษาจำคุก (Convicted) ทุกคนตั้งแต่ปี 2004 และมีการพัฒนาไปสู่การจัดเก็บ DNA จากผู้ถูกจับกุมและจำเลยในคดีอาญาของรัฐบาลกลาง โดยมีกฎหมาย DNA Fingerprint Act 2006 โดยให้อำนาจอัยการสูงสุดในการดำเนินการออกข้อบังคับให้มีการจัดเก็บ DNA จากผู้ถูกจับกุมและจำเลยในคดีอาญามีผลบังคับใช้เมื่อ 9 มกราคม 2009 เป็นแนวทางปฏิบัติเป็นประจำ เช่นเดียวกับการลงบันทึกคดี (Booking) จัดเก็บลายพิมพ์นิ้วมือในคดีอาญาทั่วไป โดยปัจจุบันมลรัฐส่วนใหญ่ให้มีการจัดเก็บ DNA ภายใต้กฎหมายและอำนาจจากรัฐบาลกลางในการจัดเก็บจากผู้ถูกจับกุมและจำเลยในคดีอาญาที่เป็นความผิดตามกฎหมายของสหพันธรัฐ (Federal law) โดยหลักการที่ว่าผู้ถูกจับกุมเป็นผู้ที่ถูกรัฐมีเหตุอันสมควรที่จะใช้อำนาจก้าวล่วงไปในสิทธิส่วนบุคคลได้ การบังคับจัดเก็บ DNA จึงเป็นสิ่งที่มีเหตุผล นอกจากนี้การให้ความร่วมมือในการจัดเก็บ DNA นี้เป็นเงื่อนไขบังคับในการขอ

ปล่อยตัวชั่วคราวก่อนการพิจารณาด้วย และการไม่ให้ความร่วมมือ
ยังเป็นความผิดทางอาญาต่างหากตามกฎหมายรัฐบาลกลางด้วย (42
U.S.C. & 14135a(a)(5))

แม้การจับเก็บ DNA สำหรับผู้ต้องหาทั่วไปที่ไม่ได้ถูกจับจะไม่มี
ข้อกำหนดห้ามใดๆ แต่วิธีการจับเก็บจะต้องไม่มีลักษณะอันเป็นภัย
คุกคาม (Intrusive) ในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่อาจจะใช้หลากหลายวิธีใน
การจับเก็บ DNA การใช้มือลูบผม การใช้สาลีขี้ผึ้งเลือด การใช้ผ้าซับ
เหงื่อ ล้วนกระทำได้ทั้งสิ้น ส่วนกรณีผู้ถูกจับเคยมีตัวอย่างและตัดสิน
คดีแล้วว่าการใช้ผ้าสาลีเช็ดที่กระพุ้งแก้ม (Buccal or Cheek swab)
กระทำไม่ได้ถือเป็นการคุกคาม โดยการใช้ผ้าสาลีเช็ดที่กระพุ้งแก้มจะ
มีการจัดเป็นชุดอุปกรณ์ที่ FBI จัดแจกให้หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย
ต่างๆ เพื่อใช้จับเก็บ DNA และส่งคืนไปตรวจที่ห้องตรวจปฏิบัติการ
ของ FBI เพื่อวิเคราะห์ผลในระบบ DNA profiles โดยปกติการจับเก็บ
DNA จะกระทำแล้วก่อนที่คดีจะขึ้นสู่การพิจารณาของศาล ในบาง
กรณีอาจจะยังไม่มีกรจับเก็บในชั้นจับกุมเพราะผู้ถูกจับปฏิเสธการ
ให้ความร่วมมือในการจับเก็บในขั้นตอนการลงบันทึกคดี ซึ่งถือเป็น
ความผิดที่มีโทษทางอาญา ศาลอาจจะให้จับเก็บ DNA โดยกำหนด
เป็นเงื่อนไขบังคับก่อนการขอปล่อยตัวชั่วคราวและจำเลยจำเป็นต้อง
ให้จับเก็บเพื่อบรรเทาความผิดฐานที่ไม่ให้ความร่วมมือในการจับเก็บ
ในชั้นจับกุม

ในคดี United States v. Pool (9th Cir.2010) ศาลอุทธรณ์
ตัดสินว่าการจับเก็บ DNA จากผู้ถูกจับกุมและจำเลยในคดีอาญาไม่
เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญและมีค่าตัดสินยืนตามแนวทางนี้อีกหลาย
คดี อย่างไรก็ตาม ในคดี United States v. Mitchell, (W.D. Pa. 2009)
ตัดสินว่ากฎระเบียบฝ่ายบริหารที่ให้มีการจับเก็บ DNA จากผู้ถูกจับกุม
และจำเลยในคดีอาญานั้นเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ และในที่สุด
ศาลสูงสุดของสหรัฐอเมริกา The U.S. Supreme Court ได้ตัดสินด้วย

มติ 5/4 เสียงในเดือนมิถุนายน 2013 ว่าการจับเก็บ DNA จากผู้ถูก
จับกุมและจำเลยในคดีอาญาไม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ

จะเห็นได้ว่าที่ประเทศสหรัฐอเมริกาการจับเก็บ DNA จาก
ตัวผู้ต้องสงสัยทั่วไปโดยใช้วิธีที่ไม่เป็นภัยคุกคามสามารถกระทำได้
โดยไม่ต้องได้รับความยินยอม การจับเก็บ DNA จากผู้ถูกจับกุมและ
จำเลยในคดีอาญาตั้งแต่ในขั้นตอนการจับทำกรบันทึกคดีโดยวิธีการ
เช็ดกระพุ้งแก้มสามารถกระทำได้ไม่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญและ
การไม่ให้ความร่วมมือยังเป็นความผิดที่มีโทษอาญาตามกฎหมาย
นอกจากนี้การจับเก็บ DNA เป็นเงื่อนไขบังคับในการขอปล่อยตัว
ชั่วคราวก่อนการพิจารณา

ต่างกับระบบกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของ
ประเทศไทยที่ใช้ระบบการขอความยินยอมทุกกรณีจากทั้งผู้ต้อง
สงสัย ผู้ถูกจับกุมและจำเลยในคดีอาญา ดังนั้น หากผู้ต้องหาหรือผู้
ถูกจับหรือจำเลยไม่ยินยอมในการจับเก็บ DNA จากเนื้อเยื่อ น้ำลาย
เลือด สารคัดหลั่ง ฯลฯ การใช้มือลูบผม การใช้สาลีขี้ผึ้งเลือด การใช้
ผ้าซับเหงื่อ การใช้ผ้าสาลีเช็ดที่กระพุ้งแก้ม จากตัวผู้ต้องสงสัย ผู้ถูก
จับกุมและจำเลยล้วนไม่อาจจะกระทำได้ทั้งสิ้น จะเป็นเพียงแคบท
สันนิษฐานตามกฎหมายว่าข้อเท็จจริงเป็นตามที่ฝ่ายตรงข้ามกล่าว
อ้าง ซึ่งบทสันนิษฐานเช่นนี้ก็ไม่ใช่เพียงพอที่จะทำให้ศาลปราศจาก
ข้อสงสัยในการพิพากษาลงโทษได้ ระบบการขอความยินยอมตาม
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจึงเป็นช่องว่างที่ให้ผู้ถูกจับหรือ
จำเลยในประเทศไทยใช้เป็นช่องทางในการต่อสู้คดีโดยเลือกที่จะ
ปฏิเสธไม่ให้ความยินยอมในการจับเก็บ DNA เสมอๆ ในทุกขั้นตอน
เพื่อให้ศาลมีข้อสงสัยและลงโทษไม่ได้ ย่อมส่งผลที่ดีกว่าการยินยอม
ให้ตรวจและจำแนกต่อหลักฐานโดยปราศจากข้อสงสัย

ดร.นันทิ มีบุญสร้าง